

Finansal Raporlama Kavramına İlişkin Yapılan Çalışmaların VOSviewer Görselleştirme Programı ile Bibliyometrik Analizi

Bibliometric Analysis of Studies on the Concept of Financial Reporting with VOSviewer Visualisation Program

Murat KARAHAN*
Ali YÖRÜK**

<https://doi.org/10.25204/iktisad.1487667>

Öz

Makale Bilgileri

Makale Türü:

Araştırma
Makalesi

Geliş Tarihi:

22.05.2024

Kabul Tarihi:

28.08.2024

© 2024 İKTİSAD
Tüm hakları
saklıdır.

Bibliyometrik analiz, bilimsel çalışmaların ve yayınların analizini inceleyen bir yöntemdir. Bu çalışmanın amacı, bibliyometrik analizin kavramsal gelişimini ve özellikle finansal raporlama kavramı üzerine yapılan araştırmaları haritalandırmaktır. Bu çalışma, mevcut finansal raporlama literatüründe yer alan önemli kavramlardan birini bibliyometrik analiz yöntemiyle sistematik olarak özetlemeyi, araştırmacıların dikkatini çekmeyi ve finansal raporlama ile ilgili çalışma eğilimlerini ve boşluklarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Web of Science platformunun veri tabanında 2012 ile 2022 yılları arasında yayınlanmış çeşitli türlerdeki eserler incelenmiştir. Bu dönemde finansal raporlama konusuna ilişkin 1.402 eser tespit edilmiştir. Yayınların yıllara göre dağılımında en büyük yoğunlaşmanın 2022 (183 eser), 2021 (180 eser) ve 2020 (182 eser) yıllarında olduğu görülmüştür. Bu yoğunlaşma, finansal raporlama konusuna artan ilginin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. En çok yayın yapan yazarlar arasında Salehi M, Anonymous ve Kumpel T yer almaktadır. Bu durum, bu yazarların finansal raporlama alanına önemli katkılarda bulunduğunu ve alanın gelişimine yön verdiğini göstermektedir. Elde edilen veriler, VOSviewer görselleştirme programı ile analiz edilerek, finansal raporlama alanında yazarlar arasındaki işbirlikleri ve araştırma eğilimleri görsel olarak haritalandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal raporlama, bibliyometrik analiz, VOSviewer.

Abstract

Article Info

Paper Type:

Research Paper

Received:

22.05.2024

Accepted:

28.08.2024

© 2024 JEBUPOR
All rights
reserved.

Bibliometric analysis is a method that examines the analysis of scientific studies and publications. The aim of this study is to map the conceptual development of bibliometric analysis and especially the research on the concept of financial reporting. This study aims to systematically summarise one of the important concepts in the existing financial reporting literature by bibliometric analysis method, to attract the attention of researchers and to identify study trends and gaps related to financial reporting. In the database of the Web of Science platform, various types of works published between 2012 and 2022 were analysed. During this period, 1,402 publications on financial reporting were identified. In the distribution of publications by years, it was observed that the greatest concentration was in 2022 (183 works), 2021 (180 works) and 2020 (182 works). This concentration can be considered as an indicator of the increasing interest in financial reporting. Salehi M, Anonymous and Kumpel T are among the most published authors. This shows that these authors have made significant contributions to the field of financial reporting and have shaped the development of the field. The data obtained were analysed with VOSviewer visualisation software to visually map the research trends and collaborations between authors in the field of financial reporting.

Keywords: Financial reporting, bibliometric analysis, VOSviewer.

Atıf/ to Cite (APA): Karahan, M. ve Yörük, A. (2024). Finansal raporlama kavramına ilişkin yapılan çalışmaların VOSviewer görselleştirme programı ile bibliyometrik analizi. *İktisadi İdari ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*, 9(25), 646-664. <https://doi.org/10.25204/iktisad.1487667>

* ORCID Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, karahan@gantep.edu.tr

** ORCID Öğr. Gör., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Düziçi Meslek Yüksekokulu, Ulaştırma Hizmetleri Bölümü, aliyoruk1517@gmail.com

Extended Abstract

Background:

Financial reporting is a critical process that enables businesses to present their financial position, performance and cash flows to stakeholders in an accurate and reliable manner. In recent years, interest in financial reporting has increased and research in this field has increased rapidly. With the increase in scientific studies in the field of financial reporting, there is a need for a systematic review of research trends, important authors, collaborations and conceptual developments in this field. Bibliometric analysis is a powerful method used to meet this need. This method of analysis is widely used to identify trends and gaps in the literature, map collaborations between authors and provide an overall summary of the research area. The background of this study is the need for a comprehensive bibliometric analysis of the existing literature in the field of financial reporting.

Research Purpose:

The aim of this study is to map the conceptual development and research trends in the field of financial reporting by analysing scientific publications in the field of financial reporting through bibliometric analysis. The study aims to systematically summarise important concepts, collaborations among authors and research trends in the financial reporting literature. It also aims to provide valuable insights into the current state of the field and future research directions. In this way, it is aimed to contribute to researchers to direct their studies in the field of financial reporting more effectively and to identify gaps in the literature.

Methodology:

In this study, scientific works related to financial reporting published in the Web of Science database between 2012 and 2022 were analysed using bibliometric analysis method. For this analysis, visualisation tools such as VOSviewer were used to map the distribution of publications in the literature by year, the authors with the most publications, collaborations between authors and the most studied topics. In the study, 1,402 publications in the specified time period were analysed in detail and their contributions to the literature in the field of financial reporting were evaluated. The analysis of the data provides an overall assessment of the field by visualising the distribution of publications by year, the number of citations and research trends.

Findings:

According to the results of the analysis, it was observed that the interest in financial reporting increased significantly between 2020 and 2022. In this period, 1,402 works were identified, with the highest concentration in 2022, 2021 and 2020. Salehi M, Anonymous and Kumpel T stand out among the most published authors. This shows that these authors have made significant contributions to the field of financial reporting and have shaped the development of the field. In addition, visualisations using VOSviewer provided detailed information about the prominent research topics in financial reporting and collaborations among authors. These findings suggest that financial reporting will attract increasing interest both in the academic field and in the future.

Conclusions:

This study fills an important gap in the literature on financial reporting, providing a comprehensive overview of research trends and conceptual development in this area. The bibliometric analysis clearly demonstrated the growing interest in financial reporting and the future impact of research in this area. The results indicate that research in this area will play an important role both in the current academic field and in the future. The study provides a valuable contribution to the literature on financial reporting and emphasises the need for further research in this area. This study provides guidance for researchers and can be considered as an important step towards deepening the knowledge in the field of financial reporting.

1. Giriş

Günümüzde, finansal bilgi kullanıcıları, finansal tablolarda yer alan bilgilerin güvenilirliği kadar, alınacak kararlara dayanak olan finansal raporları talep etmektedirler (Tokay ve Deran, 2008: 18). Dünyadaki küresel gelişmeler sonucunda, firmaların ve düzenleyicilerin finansal raporları zamanında ve doğru bir şekilde finansal bilgi kullanıcılarına ulaştırması gerekmektedir (Karasioğlu ve Eryiğit, 2005: 133). Şirketlerin hem pay sahiplerine hem de işletme ile ilgili diğer kişi veya kurumlara finansal ve finansal olmayan bilgileri sunma yükümlülüğü vardır. Sunulan bilgilerin açıklığı, kolay anlaşılabilirliği ve erişilebilirliği son derece önemlidir. Bu bağlamda, finansal raporlardaki bilgilerin doğru ve eksiksiz bir şekilde aktarılması, ilgili tüm tarafların etkin ve bilinçli kararlar alabilmesi için kritik bir rol oynamaktadır (Pamukçu, 2011: 134).

Finansal raporlama sistemlerinin amacı, ekonomik karar alıcılarına ihtiyaç duydukları muhasebe bilgileri sunmaktır. Bu doğrultuda, muhasebe bilgi sisteminin temel amaçlarından biri, yüksek kalitede finansal raporlar üreterek kullanıcıların gereksinimlerine cevap vermektir (Durak ve Gürel, 2014: 95). Ancak, farklı ülkelerdeki muhasebe sistemleri ve şirketlerin kullandığı muhasebe standartları, ekonomik sistemler, kültürel faktörler, işletmelerin ortaklık anlayışı, devletin yapısal düzenlemeleri, muhasebe mesleğinin örgütlenmesi, hukuk düzeni ve finansal sağlayıcılar gibi çeşitli nedenlerden dolayı farklılık göstermektedir. Ülkelerin muhasebe sistemlerinin farklı olması, finansal bilgilerin karşılaştırılabilirliğini zorlaştırmaktadır. Bu nedenle, farklı ülkelerde ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren şirketlerin artan sermaye gereksinimleri doğrultusunda, muhasebe standartlarının uyumlaştırılması gerekmektedir (Çankaya ve Dinç, 2012: 82). Uluslararası Muhasebe Standartları (UMS) ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS), dünya çapında muhasebe standartlarını uyumlaştırarak, hazırlanan finansal tabloların karşılaştırılabilirliğini sağlamayı amaçlayan standartlardır. Bu standartlar, farklı ülkelerdeki işletmelerin finansal durum ve performanslarının tutarlı bir şekilde raporlanmasını ve değerlendirilmesini sağlamaktadır (Atmaca ve Çelenk, 2011: 114-115).

"Bibliyometri" terimi, ilk kez Alan Pritchard tarafından 1969 yılında ortaya atılmıştır. Pritchard, bibliyometriyi, yazılı iletişimi analiz etmek ve bu iletişimin süreçlerini, bir bilim dalının gerçekliğini ve gelişimini anlamak için matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin uygulanması olarak tanımlamıştır (Pritchard, 1969: 348). Bibliyometri temelde saymaya (tadâd) dayalı bir araştırma alanıdır. Bibliyometrik analiz, bir konunun mevcut durumu hakkında hem nicel hem de biçimsel veriler elde ederek bilimsel eğilimlerin izlenmesini kolaylaştırmak için görselleştirme yazılımı kullanan analitik bir tekniktir. Bibliyometrik yaklaşımın nihai amacı, araştırma çıktılarına ilişkin nicel veriler elde etmektir. Bibliyometri; ülke, üniversite, dergi ve yazar üretkenliğinin, zayıf ve güçlü taraflarını araştırma alanlarının, literatür boşluklarının, işbirliği ağlarının, potansiyel fırsatların ve konuyla ilgili üretilen sonuçların daha geniş etkisine ilişkin niceliksel bilgiler sağlamaktadır (Dirik vd., 2023: 168). Birçok farklı alanda yapılan çalışmaların kalitesini veya değerini değerlendirmek amacıyla çeşitli kriterler kullanılmaktadır. Yayın yapmanın yanı sıra, bilim insanlarına ve bilimsel yayınlara ilişkin çok sayıda göstergenin göz önüne alınması, bibliyometrik analizlerin önem kazanmasına neden olmuştur. Bu analizler, yayın sayısı, atıf sayısı, etki faktörü ve ortak yazarlık gibi göstergeler kullanılarak, bilimsel çalışmalardaki araştırmacıların etkisini ve değerini objektif bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır (Al, 2008: 264).

Bu çalışmada, 2012-2022 yılları arasında finansal raporlama konusunda yapılan çalışmalar, bibliyometrik analiz teknikleri kullanılarak Web of Science (WOS) platformu seçilmiş ve incelenmiştir. Web of Science veri tabanı tercih edilmesinin nedeni, bu platformun akademik yazının önemli atıf alanlarını içeren ve aynı zamanda prestijli dergileri endeksleyen bir kaynak olarak kabul edilmesidir. Bibliyometrik analizlerin gerçekleştirilmesi amacıyla, öncelikle Web of Science veri tabanında indekslenen dergiler özenle taranmış ve VOSviewer adlı bibliyometrik yazılım kullanılarak analiz edilmiştir. Söz konusu yazılım, bibliyometrik analizlerin yapılabilmesi için çevrimiçi bir platformda kullanılabilir bir araçtır ve bu çalışmada, bilimsel literatürün bu önemli analitik süreçlerini desteklemek üzere kullanılmıştır.

Bu çalışma, finansal raporlama alanındaki mevcut literatürde belirgin bir boşluğu doldurmayı amaçlamaktadır. Özellikle, literatürde finansal raporlama konusunun genel bir bibliyometrik analizini sunan çalışmaların sınırlı olduğu gözlemlenmiştir. VOSviewer gibi görselleştirme araçlarını kullanarak, finansal raporlama literatüründe hangi yazarların ve kurumların bu alana en fazla katkıyı sağladığını ve gelecekteki araştırmalar için hangi alanların daha fazla incelenmesi gerektiğini açıkça göstermektedir. Bu sayede, araştırmacılara yol gösterici olmayı ve finansal raporlama alanındaki bilimsel bilgi birikimini daha ileriye taşımayı hedeflemektedir.

2. Kavramsal Çerçeve

Bu bölümde, çalışmada değerlendirilen finansal raporlama kavramı, bibliyometrik analiz tekniği ve VOSviewer kavramlarına değinilmiştir.

2.1. Finansal Raporlama Kavramı

Kavram olarak raporlama, bilgilerin çeşitli formatlardaki özetleri veya sunumları, yapılandırılmış veya yapılandırılmamış raporlarda sunma anlamını ifade etmektedir (Pekdemir, 2005: 21). Finansal bilgi kullanıcıları, işletmelerin mali durumlarını, faaliyet sonuçlarını ve nakit akışlarını anlamak, kararlarını temellendirmek ve yatırım stratejileri geliştirmek gibi amaçlar doğrultusunda, gerekli veri ve bilgilere erişimlerini, değerlendirmelerini ve analizlerini finansal raporlar gibi temel kaynaklar üzerinden gerçekleştirirler (Tokay ve Deran, 2008: 15). Finansal raporlama sürecinde bilgiler çeşitli aşamalardan geçerek son aşamada filtrelenir, özetlenir ve yapılandırılmış bir formatta iş paydaşlarına sunulmaktadır. Finansal raporlarda yer alan bilgiler bu nedenle paydaşlar açısından büyük önem arz etmekte ve karar alma sürecinde önemli bir rol oynamaktadır (Cavlak, 2020: 145). Finansal raporlarda sunulan finansal veriler, işletmelerin mevcut hissedarlarına, potansiyel yatırımcılara ve diğer ilgili taraflara, şirketin mali sağlığını, performansını, risk düzeyini ve gelecekteki büyüme potansiyelini değerlendirme ve kararlarını temellendirmeye yönelik önemli bilgiler sağlayarak, finansal açıdan stratejik kararlar almak ve yatırım yapmak için gerekli temel kaynakları sunar (Pamukçu, 2011: 133). Finansal raporların, bir şirketin kaderini belirleyen en önemli faktörlerden biri olmasının sebebi, şirketin güçlü ve zayıf yönlerini anında ortaya koyabilmesidir. Bir şirketin faaliyetleri mali raporlarını belirlemekte ve bu raporlar şirketin gelecekteki faaliyetlerine yön vermektedir (Örerler, 2005: 2).

Finansal raporlama, şirketlerin mali durumunu, iş sonuçlarını, nakit akışlarını ve ortaklık yapılarındaki değişiklikleri mali tablolar ve dipnotlar aracılığıyla periyodik olarak sunarak, mevcut ve potansiyel yatırımcılar, borç verenler ve alacaklılar gibi iş paydaşlarının finansal kararlar almasını destekler. Bu hedef doğrultusunda, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ve Amerika Muhasebe Standartları Kurulu (FASB) tarafından ortaklaşa geliştirilen bir çerçeve esas alınarak finansal raporlama, iş paydaşlarının ihtiyaç duyduğu bilgileri sağlamayı amaçlamaktadır. Bu tür iletişim genellikle belirli raporlama dönemlerinde düzenlenir ve iş paydaşlarının işletmenin finansal performansını değerlendirmelerine, riskleri anlamalarına ve gelecekteki yatırım veya kredi kararlarına rehberlik etmelerine katkı sağlar (Cavlak, 2020: 145).

Farklı ülkelerin farklı finansal raporlama ve muhasebe standartlarına sahip olması, işletmelerin mali bilgilerinin karşılaştırılmasını zorlaştırmakta ve sermaye piyasalarında finansman sürecini engellemektedir. Günümüzde, sermaye piyasalarının finansal muhasebe ve raporlama standartlarının uyumlaştırılması zorunlu hale gelmiştir. Bu durum, her ülkede kullanılan yerel muhasebe standartlarının, evrensel olarak kabul edilen uluslararası finansal raporlama standartlarına tercih edilmesine yol açmıştır (Akgün, 2012: 44). Bu doğrultuda başı çeken iki dünya çapında uygulama göze çarpmaktadır. Finansal raporlama standartları, iki farklı kurum tarafından belirlenmektedir: Birincisi, Amerika Birleşik Devletleri Finansal Raporlama Standartlarını (FAS) yayınlayan Finansal Raporlama Standartları Kurulu (FASB); ikincisi, Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarını

(IFRS) yayınlayan Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB). Bu iki oluşum, 2002 yılından bu yana aralarındaki farkları gidermek amacıyla müşterek çalışma içindedirler. Aralarındaki farkların tümden yok olması beklenmemektedir; ancak en aza indirilmesi en önemli bir hedefi oluşturmaktadır (Arıkan, 2005: 10).

Türkiye’de ulusal muhasebe standartlarının varlığı konusunda birçok bilimsel oturumda farklı görüşler dile getirilmiştir. Türk İş Kanunu'nun yeni taslağında, Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) tarafından yayımlanan Türk muhasebe standartlarının ulusal muhasebe standardı olarak uygulanması zorunlu hale getirilmiştir. Yeni TTK taslağının kabulü ve uygulanmasıyla birlikte, Türkiye’deki şirketlerin (halka açıklık durumuna bakılmaksızın) Türkiye Finansal Raporlama Standartları'nı (TFRS) uygulaması gerekmektedir (Demir, 2009: 88). Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu, Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarını (UFRS) Türkçeye çevirerek Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) olarak resmileştirmiştir. Bu çeviri ve kabul süreci, 2008 yılının ortasında tamamlanmış ve UFRS standartlarına uyum sürecini sonlandırmıştır (Aysan, 2008: 48).

2.2. Bibliyometrik Analiz Tekniği ve VOSviewer.

Bibliyometrik analiz, son yıllarda iş araştırmalarında büyük bir popülerlik kazanmıştır. Bu popülerliğin arkasındaki dinamikler, Gephi, VOSviewer, Leximancer gibi bibliyometrik yazılımların Web of Science ve Scopus gibi önemli bilimsel veri tabanlarının gelişimi, kullanılabilirliği ve erişilebilirliği ile bibliyometrik metodolojinin, bilgi biliminden iş araştırmalarına kadar geniş bir disiplinlerarası etkileşime sahip olmasıdır. Bibliyometrik analizin iş araştırmalarında popüler olması, büyük hacimli bilimsel verileri analiz etme ve araştırma etkisini artırma konusundaki katkısından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle, bu popülerite geçici bir moda değil, bilimsel araştırmanın gelişimini yansıtan bir eğilimdir (Donthu vd., 2021: 285).

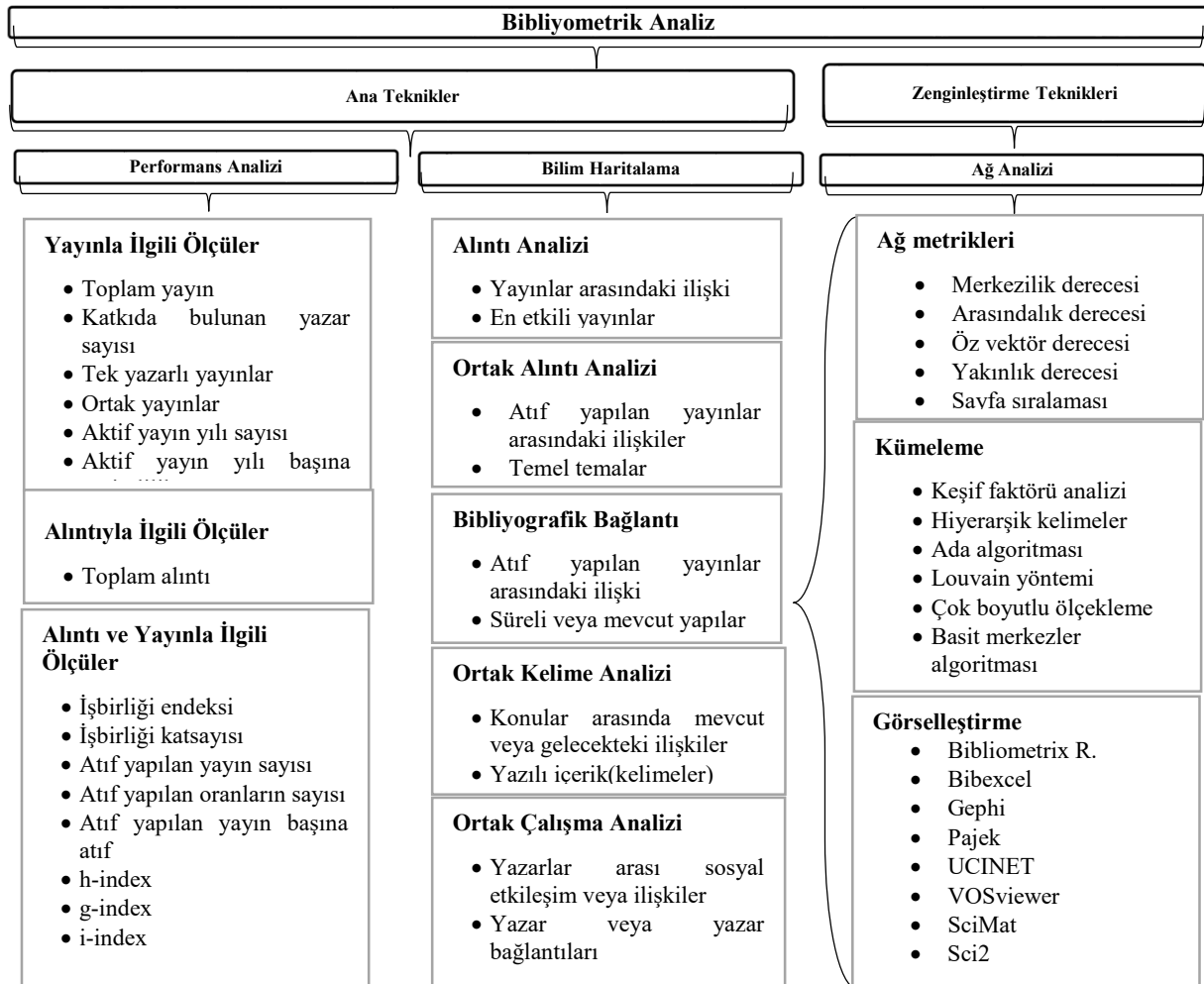
Cole ve Eales (1917), bibliyometri literatüründeki ilk adımları atan isimlerdir. Çalışmalarında, 1550-1860 yılları arasındaki karşılaştırmalı anatomi araştırmalarını istatistiksel bir bakış açısıyla değerlendirmişlerdir. Bu önemli çalışma, tarih bilimlerinde istatistiksel analizin bir örneği olarak E. Wyndham Hulme (1923) tarafından sunulmuştur (Lawani, 1981: 295). Türkiye'deki ilk bibliyometrik çalışma olarak kabul edilen eser, 1970 yılında Özünönü tarafından yayımlanan "The Growth of Turkish Empirical Basic Science" adlı çalışmadır. Bu araştırmanın ana hedefi, astronomi, fizik, biyoloji, kimya, matematik ve yer bilimleri alanlarında bilimsel üretkenliği değerlendirmektir. Ancak, 1990 yılından sonra bu alanlarda yapılan çalışmalarda belirgin bir artış gözlenmiştir (Al, 2008: 10).

Bibliyometrik araştırma, yayınların analiz edilmesine ve bilimsel araştırmaların çeşitli yöntemler kullanılarak değerlendirilmesine imkân veren araştırmalardır. Bu kapsamda, bilimsel araştırmaların sonuçlarını ve etkililiğini ölçmek için Bibliyometrik yöntemler kullanılabilir (Alkan ve Özkaya, 2015: 176). Bibliyografik çalışmalar bilimsel disiplinlerdeki yayınların yeterliliğini araştırır. Yayın sayısı, yayınların nitelikleri, dergilerin endekslenme durumu ve bu faktörlerin akademik araştırmaların değerlendirilmesindeki rolü gibi kriterlerin dikkate alınması, gelecekteki akademik kılavuzların oluşturulması ve akademik performansın daha kapsamlı bir şekilde analiz edilmesi için gerekli adımları atmamıza yardımcı olacaktır (Alkan, 2014: 42).

Bibliyometri, yeni araştırma alanlarıyla ilgilenen araştırmacıların araştırmalarının yönünü hızlı bir şekilde belirlemelerine yardımcı olabilir. Bibliyometrik analiz, belirli zaman aralıklarında tercih edilen araştırma alanlarına göre sınıflandırma yapmanıza ve süreci daha verimli hale getirmenize olanak tanıyan, farklı veri tabanları kullanarak detaylı analizler yapmanıza imkân sunan, günümüzde sıkça tercih edilen bir yöntemdir. Bibliyometrik analizde konular, ana hatlarıyla daha çok ele alınmaktadır. Bibliyometrik analizlerin yardımıyla, araştırma alanlarının kapsamı daha da genişletilebilir (Ancarlı vd., 2023: 46-47).

VOSviewer., bibliyometrik ağ verilerini görselleştirmek için haritalar oluşturmak amacıyla kullanılan ücretsiz bir araçtır. Adı, "benzerlik görselleştirmesi" kavramından türetilmiştir ve Leiden Üniversitesi'ndeki Bilim ve Teknoloji Çalışmaları Merkezi (CWTS) bünyesinde Nees Jan van Eck ve Ludo Waltman tarafından geliştirilmiştir. Geliştiriciler ayrıca, alıntı desenlerini görselleştirmek için CitNetExplorer aracını da yaratmış olup bu araç, 2014 yılında Technical Services Quarterly dergisinin 31.4 sayısında incelenmiştir. En son VOSviewer. sürümü olan 1.6.6, 23 Ekim 2017'de yayınlanmış olup Java desteği gerektirmektedir (Wong, 2018: 219). VOSviewer., yayınların, yazarların veya yayıncıların haritalarını oluşturmak için kullanılabilen bir araçtır ve atıf, ortak atıf veya bibliyografik bağlantı ağına dayalı dergiler ile eş-oluşum ağına dayalı anahtar kelime haritaları oluşturabilir. Aynı zamanda VOSviewer.'ın kullanımı sadece bibliyometrik ağlarla sınırlı değildir, herhangi bir ağ türüne dayalı haritalar oluşturmak için de kullanılabilir (Van Eck ve Waltman, 2011: 3).

Bibliyometrik analiz için kullanılacak birçok araç bulunmaktadır ve bu araçlar farklı özelliklere sahip olup farklı amaçlar için geliştirilmiştir. Her bir yazılım aracının avantajları ve dezavantajları mevcuttur. Örneğin, Biblioshiny yazılımı daha kapsamlı teknikler içermesine rağmen, VOSviewer.'ın bilimsel haritaları görselleştirme konusundaki başarısı, çok sayıda kaynaktan veri yükleyebilme ve bu verileri içe aktarabilme yetenekleri nedeniyle bu araştırmada tercih edilmiştir (Duman, 2024: 12).

Şekil 1. Bibliyometrik Analiz Tekniği Araçları

Kaynak: Donthu vd. (2021: 288).

Finansal raporlama konusu ve bibliyometrik analiz, Türkiye'de de ehemmiyet arz eden konu olarak değerlendirilmekte ve üzerinde çalışmalar yapılmaktadır. Literatürde, finansal raporlama konusuna değinen ve bibliyometrik analiz kullanımına yer veren çalışmalar aşağıdaki gibi sıralanabilir:

Alkan (2014) çalışmasında, 1984 yılı ile 2012 yılları arasındaki muhasebe alanında yazılan 656 doktora tezini değerlendirmeye almıştır. Tezler, içerik analizi yöntemiyle incelenerek, konuları, kullanılan yöntemleri, önerileri ve disiplin içindeki katkıları gibi önemli kriterlere göre sınıflandırılmış ve tasnif edilmiştir. Bibliyometrik analiz kullanarak Türk muhasebe literatürünü inceleyen çalışmaların sınırlı olması nedeniyle, muhasebe literatürünün geliştirilmesinde muhasebe literatürünün farklı yöntem ve faktörlere göre bibliyometrik analizinin yapılmasının önemli olduğunu açıklamıştır.

Yücel vd. (2015), 2007 yılından 2014 yılına kadar olan Türkiye'de ulusal dergilerde yayınlanan muhasebe ve finansal raporlama standartlarına yönelik 493 makaleyi ve Türk üniversitelerinde yazılan 364 lisansüstü tezi analiz etmiştir. Araştırmada, Marmara Üniversitesi'nde yazılan tezlerin sayısının en yüksek olduğu ve en fazla makalenin de Mali Çözüm Dergisi'nde yayınlandığı tespit edilmiştir.

Apak vd. (2016) tarafından yapılan araştırmanın amacı, 2005 ile 2015 yıllarını kapsayan Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu'nda sunum yapılan bildirileri inceleyerek Türkiye'de muhasebe eğitiminde yıllar içinde yaşanan değişiklikleri ortaya koymaktır. Araştırmaya göre, Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu, ulusal ve uluslararası düzeyde meydana gelen ekonomik, teknolojik ve hukuki gelişmelerin değerlendirilmesi ve bu gelişmelerin muhasebe eğitimi ve pratiği üzerindeki etkilerini değerlendirmek ve uygulama yöntemlerini ve eğitim boyutlarını planlamak için önemli bir rol oynamaktadır.

Çarıkçı ve Yaman (2019), muhasebe veya finans kelimesini içeren, muhasebe ve finans alanında 2009 yılından 2018 yılına kadar yayınlanmış 15 dergiyi tarayarak 54 muhasebe ve finans öğrencisi üzerinde bibliyografik bir analiz gerçekleştirmişlerdir.

Yeşil ve Akyüz (2018), bahsi geçen çalışmada; muhasebe alanındaki doktora tezlerini bibliyometrik analiz tekniğini kullanarak ele almışlardır. Kurumlar, unvan sayısı ve en çok çalışılan konuların oranını belirleyen 320 doktora tezi incelenmiştir.

Şentürk ve Fındık (2015), 2005 ve 2014 yılları arasında Türk akademik dergilerinde yayımlanan muhasebe makaleleri incelenerek muhasebe alanının gelişimi ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Yazar sayısı, yayımlandıkları dergiler, yıllık makale sayısı, özellikle hedeflenen muhasebe konuları vb. farklı açılardan sınıflandırılmaktadır. Çalışmaların çoğu 2010 yılında yapılmış ve tek yazarlı çalışmalar tercih edilmiştir.

Temelli ve Karcıoğlu (2018) tarafından gerçekleştirilen bu çalışma, Mart, Temmuz ve Kasım aylarında uluslararası bir akademik ve hakemli dergi olan "Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi"nde yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizini içermektedir. Bu analizde bibliyometrik atıf analizi tekniği kullanılmıştır. Bu incelemede, 2010 ve 2017 yılları arasındaki yayımlanan 24 sayıdaki toplam 123 makale analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda derginin konusu ve alt profili derlenip değerlendirilmiş olup MUVU'nun gelişim yönünü göstermesi açısından oldukça önemli olduğu ortaya çıkmıştır.

Ancarlı vd. (2023), bu çalışmada bibliyometrik analizin kullanılmasıyla; blockchain ve kripto varlık araştırması (ve) bitcoin pazarlarında ve Web of Science platformunda yürütülen çalışmaların sayısını ortaya koymaktadır. Yıllık rakamlar yılı, finansal kaynaklar ilgili kurumun çalıştığını vb. gösterir. Blok zincirinin son 5 yılı, kripto varlıkları ve bitcoin bibliyometrik analiz yoluyla incelenmiştir. Bu çalışma, çalışmaların çoğunluğunun kripto varlıklar üzerine yapıldığı sonucuna varılmasını sağladı. 2021 yılında makale kategorisinde en fazla yayın bu yıl gerçekleşti ve yayın kategorisi olarak öncelikle İşletme Finansmanı konularını kapsayan yayınlar seçilmiştir.

Literatürde, VOSviewer yazılım aracıyla farklı konularda bibliyometrik analiz yapan çalışmalar sınırlıdır. Ancak, finansal raporlama konusunda VOSviewer yazılım aracıyla bibliyometrik analiz çalışması yapılmamıştır. Bu çalışmanın, VOSviewer ile bibliyometrik analizin

geliştirilmesi ve VOSviewer yazılım aracıyla finansal raporlamanın bibliyometrik analizi konusunda gelecekte yapılacak çalışmalara referans olabileceği düşünülmektedir.

3. Yöntem

3.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, WOS atıf dizininde listelenen finansal raporlama konulu çalışmaların VOSviewer yazılım aracıyla bibliyometrik analizini gerçekleştirip mevcut durumunu ortaya koymak, gelecekteki araştırmalara temel oluşturmak ve finansal raporlama politikalarına katkı sağlamaktır. Literatürde, VOSviewer yazılımıyla yapılan bibliyometrik analiz çalışmaları farklı alanlarda sınırlı sayıda olsa da, finansal raporlama alanında bu tür bir analiz henüz gerçekleştirilmemiştir. Bu çalışma, VOSviewer'in sunduğu güçlü görselleştirme araçlarıyla finansal raporlamanın derinliklerine inen ilk adım olmayı hedeflemektedir. Gelecekte yapılacak araştırmalara yol gösterici olabileceği gibi, bu alanda bibliyometrik analizlerin geliştirilmesine de katkı sunması beklenmektedir. Bu doğrultuda araştırmanın problemleri aşağıda belirtilmiştir.

1. WOS'ta listelenen finansal raporlama konulu çalışmaların öne çıkan yazarları, kurumları ve ülkeleri/bölgeleri nelerdir?
2. WOS'ta listelenen finansal raporlama konulu çalışmaların atıf analizi nasıldır?
3. WOS'ta listelenen finansal raporlama konulu çalışmaların ortak yazarlık analizi nasıldır?
4. WOS'ta listelenen finansal raporlama konulu çalışmaların anahtar kelime analizi nasıldır?
5. WOS'ta listelenen finansal raporlama konulu çalışmaların bibliyografik eşleştirme analizi nasıldır?
6. WOS'ta listelenen finansal raporlama konulu çalışmaların ortak atıf analizi nasıldır?
WOS'ta listelenen finansal raporlama konulu çalışmaların metinlerin bibliyometrik eşleşme analizi nasıldır?

3.2. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışma, küresel çapta tüm dünya ülkelerini birbirine bağlayan teknolojik gerçeklik içinde, finansal raporlama kavramına odaklanmış bilimsel yayınların nicelik ve etkinliğini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, bu çalışma bilim insanlarının performanslarını yayılım etkinliği bağlamında incelemeyi ve finansal raporlama alanındaki yayın gücünü hem ülke hem de kurum düzeylerinde gözler önüne sermeyi hedeflemektedir. Bu çalışmada, bibliyometrik bilimsel haritalama tekniği kullanılmıştır. Bu teknik, bilimsel yayınların başlıkları, anahtar kelimeleri, yazarları ve atıf yapılan referansları gibi her türlü bibliyografik veriyi inceleyen bir tekniktir. Bu yöntem, yazarların, ülkelerin ve kurumların üretkenliğini ve uluslararası iş birliklerini değerlendirmeye olanak tanımaktadır (Arslan, 2022: 35).

Bibliyometri tekniği, bilimsel alanın uzun vadeli bir analizini sunarak gelecekteki düşünsel ve uygulama yönlerini belirlemeye katkıda bulunmaktadır (Martinez vd., 2015). Akademik çalışmalar, yalnızca tanımlayıcı istatistiksel verilerin elde edilmesiyle sınırlı kalmaz; aynı zamanda, bu çalışmaların gelecekteki etkisini atıf verileri aracılığıyla gözlemlemek, alandaki önemli eğilimler ve araştırma yönelimleri hakkında değerli bilgiler sunmaktadır (Zhang vd., 2016). Bibliyometrik analizler, bilimsel literatürün evrimsel eğilimlerini tespit etmek için kullanılabilir.

3.3. Veri ve Analiz

Akademik literatürde bibliyometrik analizler için kullanılan farklı araçlar bulunmaktadır. Bu çalışmada, VOSviewer programı tercih edilmiştir. VOSviewer, bibliyometrik ağlar inşa etmek ve araştırma alanlarını keşfetmek için bilim insanlarına bir pencere açan güçlü bir araçtır. Bu ağlar,

dergileri, araştırmacıları ve çalışmalarını içerebilir, atıflar, bibliyografik eşleme, ortak atıflar veya ortak yazarlıklar gibi ilişkileri temsil edebilir. Araştırmacılar, VOSviewer'ın veri görselleştirme, haritalama ve çok boyutlu analiz gibi özellikleri sayesinde veri setlerini keşfeder ve anlar. Bu özellikler sayesinde bilimsel araştırmalar daha derinlemesine anlaşılabilir ve daha geniş bir bakış açısıyla ele alınabilir.

Bu çalışmada tercih edilen veri kaynağı Web of Science'tır. Web of Science, bilimsel araştırmaların kalitesini ve etkisini değerlendiren, dünya çapında saygın bir atıf indeksleme veritabanı olması sebebiyle bibliyometrik analizler için yaygın olarak tercih edilen bir platformdur. Veri tabanı, yüksek düzeyde veri analizi için sofistike arama göstergelerine sahiptir ve aynı zamanda bir dizi kontrol mekanizması kullanarak verileri korur. Yayın etiği açısından, kaliteli ve güvenilir eserlerin yayınlandığı bir platform olarak görülüyor. Ek olarak, çeşitli disiplinlerden kapsamlı bir veri koleksiyonuna erişim sağlamaktadır.

Bu çalışma, 12 Ağustos 2023 tarihinde, "financial reporting" anahtar kelimesi ile yapılan bir araştırmada elde edilen 1.402 sonucu içermektedir. Bu sonuçlar, 2012 ile 2022 yılları arasında çeşitli disiplinlerden ve alanlardan elde edilen makaleleri kapsamaktadır. İncelemeye alınan disiplinler arasında İşletme Finans (892), Ekonomi (190), İşletme (144), Yönetim (136), ve Kamu Yönetimi (40) öne çıkmaktadır. Veriler, yazarlar, atıflar, dergiler, ülkeler, kurumlar, anahtar kelimeler ve özetler üzerinden ayrıntılı analizlere tabi tutulmuştur. Bu analizler, Web of Science veri tabanında endekslenen içerikler temel alınarak gerçekleştirilmiştir.

4. Bulgular

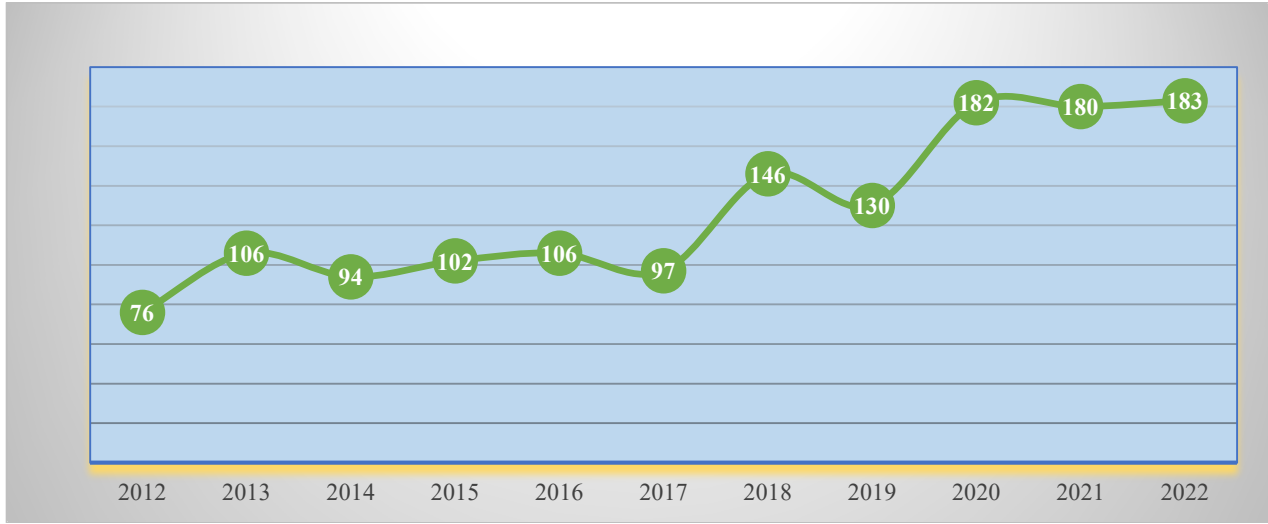
4.1. Web of Science Platformunda Yayınlanan Yayınların Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar içinde finansal raporlamasına ilişkin bilimsel yayınların sayısı Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. 2012-2022 Yılları Arasında Bilimsel Yayınların Dağılımı

Yayın Yılı	Kayıt sayısı	1.402 Bilimsel Yayının %'lik Dağılımları
2022	183	13,053
2021	180	12,839
2020	182	12,981
2019	130	9,272
2018	146	10,414
2017	97	6,919
2016	106	7,561
2015	102	7,275
2014	94	6,705
2013	106	7,561
2012	76	5,421

Web of Science'ta indekslenen ve açık erişime sahip işletme, muhasebe, finans, kamu yönetimi ve ekonomi dergilerinde yayınlanan finansal raporlamaya ilişkin bilimsel yayınları içeren 1.402 bilimsel yayın tespit edilmiştir. 2012'den 2022'ye kadar 10 yıl Tablo 1'de listelenmiş ve Şekil 2'de grafiği gösterilmiştir. Toplanan verilere göre, bu alanda en az makalenin 2012 yılında yayınlandığı (76 makale) yılında görülmektedir. 2022 yılında (183 makale) en yüksek yayın sayısına ulaşmıştır. Elde edilen veriler sonucu finansal raporlama konusundaki çalışmaların artan bir eğilimde olduğu gözlemlenmiştir. Artan eğilim, bu konuların mevcut akademik alanda ve gelecek yıllarda da ilgi görmeye devam edeceğini göstermektedir.

Şekil 2. Yayınlanan Eserlerin Yıl Bazlı Dağılımı Grafiği

4.2. Web of Science Veri Tabanında Yayınlanan Yayınların Yazarların Dağılımı

Web of Science veri tabanında en fazla yayını olan yazar, 9 yayımla Salehi M'dir ve tüm yayınların %0,642'sini oluşturmaktadır. Anonymous, Kumpel T ve Pollmann R'nin her biri 7 yayını ile toplamın %0,499'unu oluştururken; Alzeban A, Bhuiyan MBU, Chand P, Cordery CJ, Omer TC ve Patel C'nin her biri 6 yayını ile %0,428'lik bir orana sahiptir.

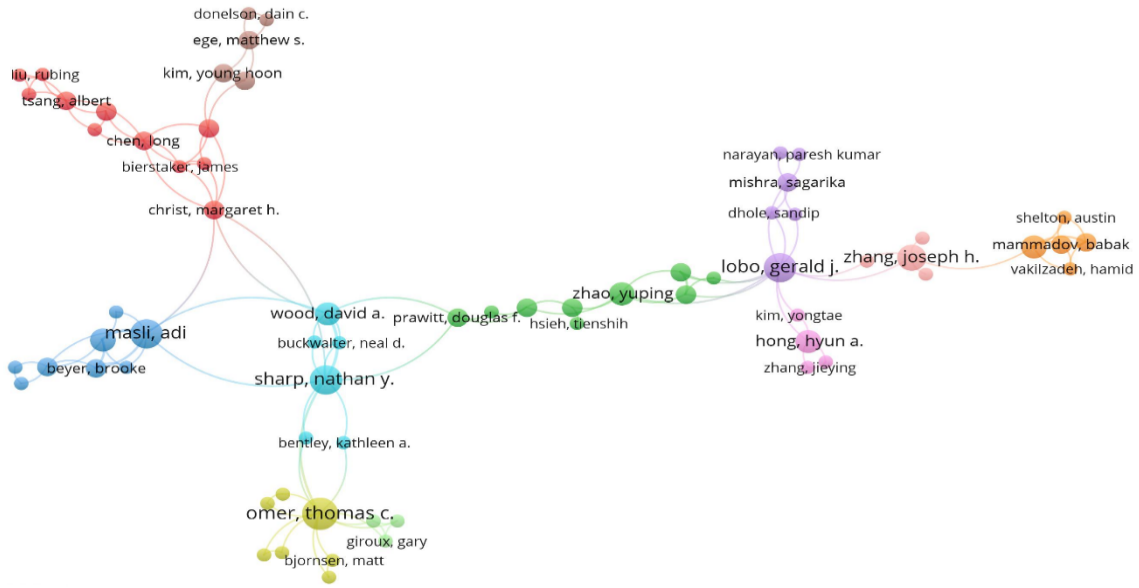
Tablo 2. 2012-2022 Yılları Arasındaki Bilimsel Yayınların Yazarlarının Dağılımı

	Yazarlar	Kayıt sayısı	Bilimsel Yayınların Yazarlarının %'lik Dağılımları
1.	Salehi, M.	9	0,642%
2.	Anonymous	7	0,499%
3.	Kumpel, T.	7	0,499%
4.	Pollmann, R.	7	0,499%
5.	Alzeban, A.	6	0,428%
6.	Bhuiyan, M.B.U.	6	0,428%
7.	Chand, P.	6	0,428%
8.	Cordery, C.J.	6	0,428%
9.	Omer, T.C.	6	0,428%
10.	Patel, C.	6	0,428%

4.3. Ortak Yazar Analizi (Co-authorship of Authors)

Ortak yazarlık analizi, en az 1 yayını ve en az 1 atıf kriterlerini temel alarak, en fazla bağlantılı ve iş birliği yapan yazarları tanımlamak amacıyla ağ haritası oluşturulmuştur. Bu analiz, farklı araştırmacıların işbirliği ve bağlantılarını görsel olarak ifade etmek için kullanılmıştır.

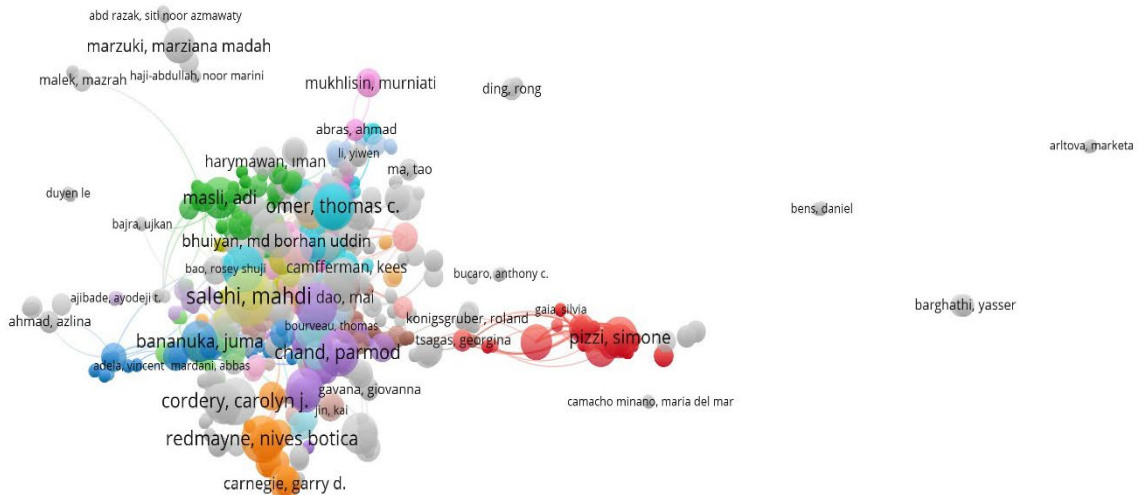
En yüksek bağlantıya sahip isimler arasındaki analize göre, 68 ismin 11 farklı kümede birleştiği ve toplamda 123 bağlantının olduğu tespit edilmiştir. Dikkat çekici bir şekilde, en çok atıf alan yazarlar (sırasıyla 772 atıf ile Sharp, Natyan Y., 750 atıf ile Omer, Thomas C. ve 558 atıf ile Wysocki, Peter D.) en bağlantılı yazarlar olarak belirlenmemiştir. Aynı şekilde, en çok eser üreten yazarlar (sırasıyla Salehi Mahdi, Kuempel Tomas ve Pollmann, Rene) da en bağlantılı yazarlar arasında yer almamaktadır.

Şekil 3. Yazarlar Arası İş Birliğini Gösteren Ortak Yazar Bağları

4.4. Yazarların Atıf Analizi (Citation of Authors)

Yazar-atıf analizi için en az 1 yayın ve en az 1 atıf kriterini kullanarak atıf ağlarının tespiti amacıyla bir ağ haritası oluşturulmuştur. Analiz, birbirleriyle bağlantılı olduğu gözlemlenen 1.661 birim üzerinde gerçekleştirildi ve sonuçlar 44 farklı küme, 9.497 bağlantı ve toplamda 10.277 bağlantı gücü ile sonuçlanmıştır. En fazla atıf alan yazarlar ise sırasıyla 772 atıf ile Sharp, Natyan Y., 750 atıf ile Omer, Thomas C. ve 558 atıf ile Wysocki, Peter D. olarak belirlenmiştir. Bu üç yazar, toplam bağlantı gücü açısından da önde gelen üç isim olarak belirlenmiştir.

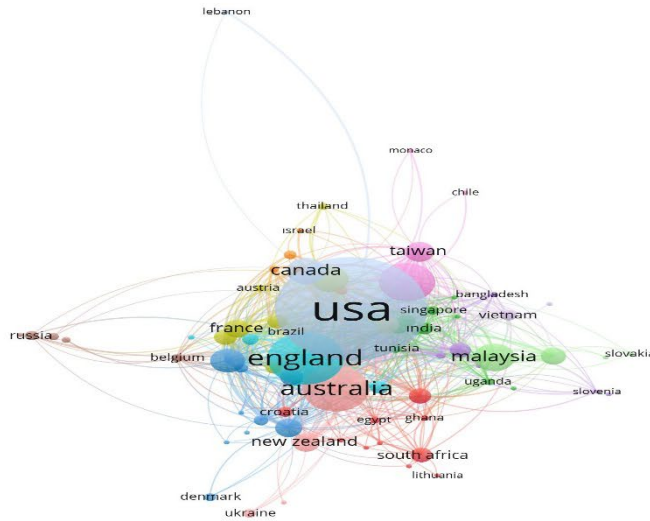

Şekil 4. Yazarların Atıf Bağları

4.5. Ülkelerin Atıf Analizi (Citation of Countries)

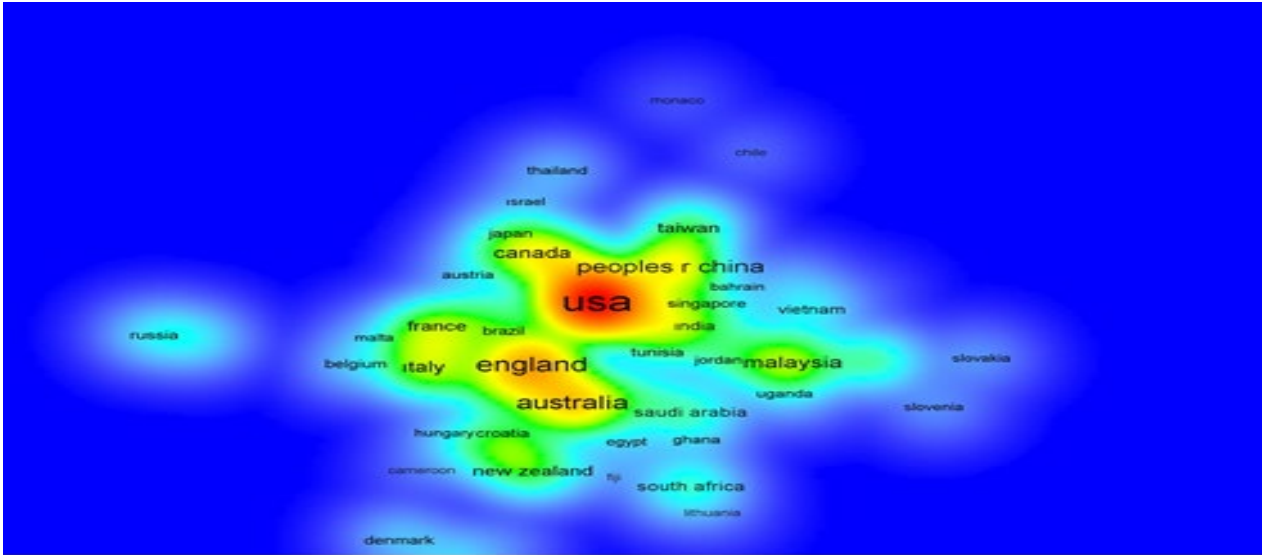
Bir atıf ağ haritası oluşturmak için yayınların menşei ülkelerine göre aldıkları atıflara odaklanmak için 77 gözlem birimi incelenmiştir. Bu kriterler, her bir ülkenin en az 1 eser yayınlamış olması ve bu eserlerden en az 1 atıf almış olması gerekiyordu. Bu analiz, toplam 2.484 bağlantı gücünü belirledi, on dört ayrı kümeyi belirledi ve 673 bağlantı buldu. Amerika Birleşik Devletleri (10.143 atıf), İngiltere (1.802 atıf) ve Avustralya (1.623 atıf) en fazla atıf alan ülkeler olarak sıralanmıştır. Bu ülkeler aynı zamanda toplam bağlantı gücü açısından da lider konumdadır. Ayrıca, eser sayısı açısından öncü ülkeler ABD (405 yayın), İngiltere (149 yayın), Avustralya (124 yayın) ve Çin (97 yayın) olarak görülmektedir.

Ülkeler arası Ar-Ge harcamaları, genellikle Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) içindeki Ar-Ge harcamalarının oranı ile ölçülmektedir. Bu bağlamda, GSYH içindeki Ar-Ge harcamalarının en yüksek paya sahip olduğu ülkeler sırasıyla %5,5 ile İsrail, %4,9 ile Güney Kore, %3,8 ile Çin, %3,5 ile ABD, %3,3 ile Japonya, %3,1 ile Almanya ve %2,9 ile Birleşik Krallık'tır. Türkiye'de ise GSYH içindeki Ar-Ge payı yıllar içinde artış göstermiştir. 1990 yılında Ar-Ge'nin GSYH içindeki payı %0,24 iken, 2021 yılında bu oran %1,40'a yükselmiştir. Ancak, bu oran hala OECD ortalamasının (%2,72) altındadır. Gelişmiş ülkelerde Ar-Ge'nin GSYH içindeki payının genellikle %2 ile %4 arasında olduğu gözlemlenmektedir (Saraç ve Arslan, 2024: 781). Bu ülkelerdeki Ar-Ge harcamaları, ekonomik faaliyetlerde sağladığı çeşitli avantajlar ile ekonomik gelişmeye olumlu katkılar sunmaktadır. Bunun yanı sıra, Ar-Ge çalışmaları yalnızca üretim artışı ve ekonomik göstergelere değil, aynı zamanda sosyal hedeflerin gerçekleştirilmesine de önemli katkılar sağlamaktadır (Avdar, 2019: 209).

Şekil 5. Web of Science Veri Tabanında 2012-2022 Yılları Arasında Yayınlanan Yayınların Ülkeler Arasındaki Atıf Haritası

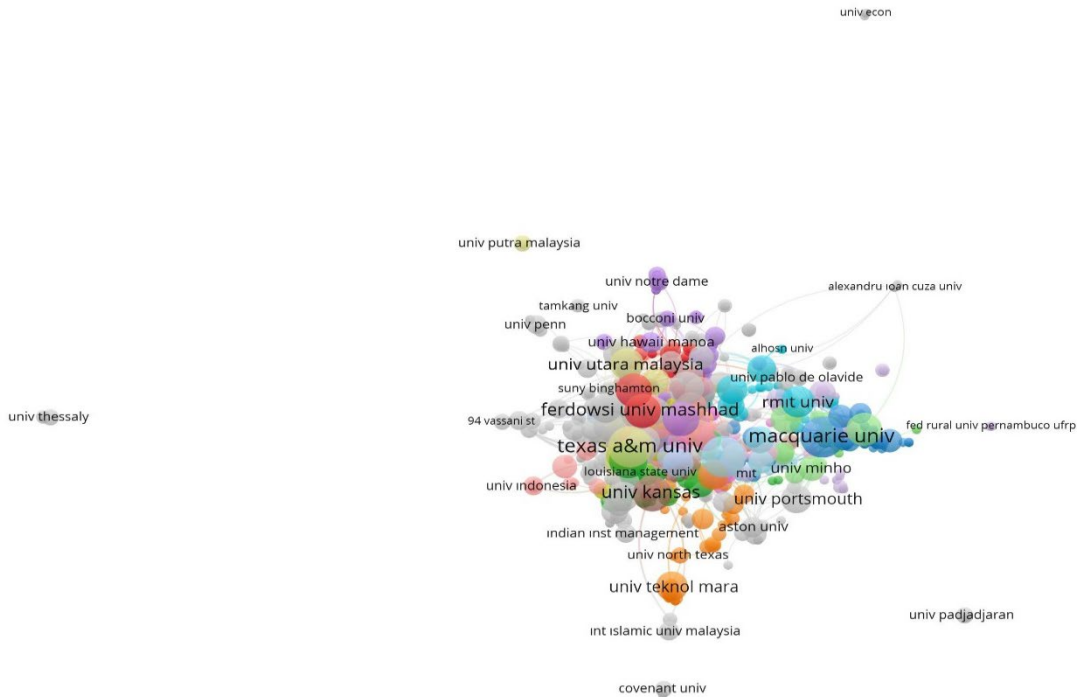
Ülkelerin finansal raporlama konusundaki yayınlarının yoğunluğunu gösteren bir yoğunluk haritası, Şekil 5'te sunulmuştur. Farklı renklerle temsil edilen kümeler, ülkeleri ve yayın yoğunluklarını yansıtmaktadır. Bu görselleştirmede, kırmızı renkteki yoğunluğuyla ABD'nin, çalışma konusunda en güçlü bağlantılara ve en fazla dokümana sahip ülke olarak öne çıktığı görülmektedir. Benzer şekilde, İngiltere ve Avustralya'nın yakın kümelerde yer aldığı gözlemlenmektedir. Ayrıca, Fransa, İtalya, Yeni Zelanda, Malezya, Kanada, Çin ve Japonya gibi ülkeler arasındaki etkileşimler de dikkat çekmektedir.

Şekil 6. 2012-2022 Yılları Arasında Web of Science Veri Tabanında Yayınlanan Yayınların Ülkeler Arasındaki Yoğunluk Haritası

4.6. Kurumların Atıf Analizi (Citation of Organizations)

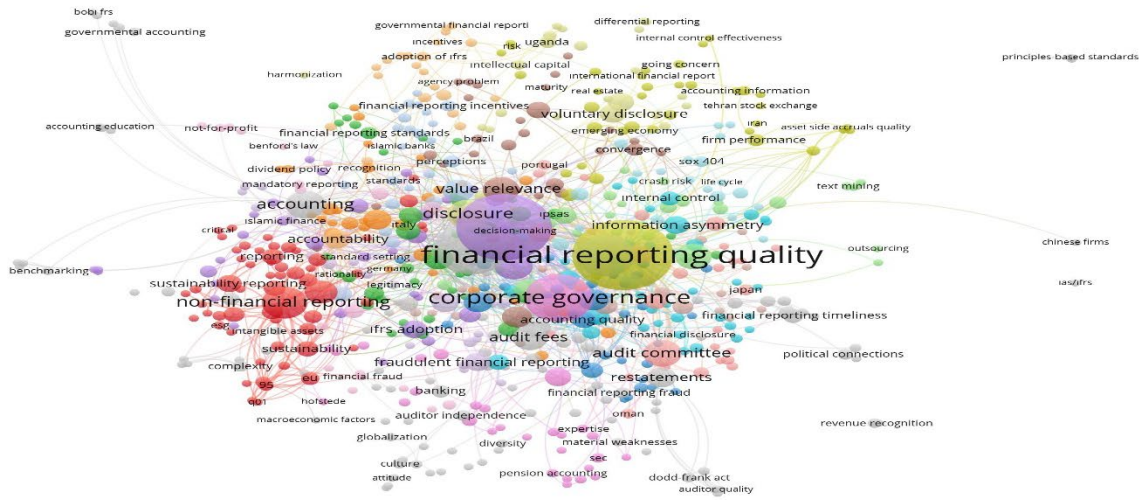
Kurumlar arası atıfların analizi için en az 1 eserin bir kurum tarafından yayınlanmış olması ve en az 1 atıf almış olması kriteri temel alınarak 840 gözlem birimi üzerinde bir analiz gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sonucunda, Texas A&M University (19 eser), Macquarie University (19 eser) ve Massey University (19 eser) gibi kurumlar öne çıkmaktadır. En fazla atıf alan yayınların ait olduğu kurumlar ise University of Chicago (1.273 atıf), Texas A&M University (1.019 atıf) ve George Mason University (860 atıf) olarak belirlenmiştir. Analiz sonuçlarına göre, toplamda 14 küme tanımlanmış, 673 bağlantı tespit edilmiş ve toplam bağlantı gücü 2.484 olarak hesaplanmıştır.

Şekil 7. Kurumların Atıf Bağları

4.7. Anahtar Sözcük Analizi (Co-occurrence of All Keywords)

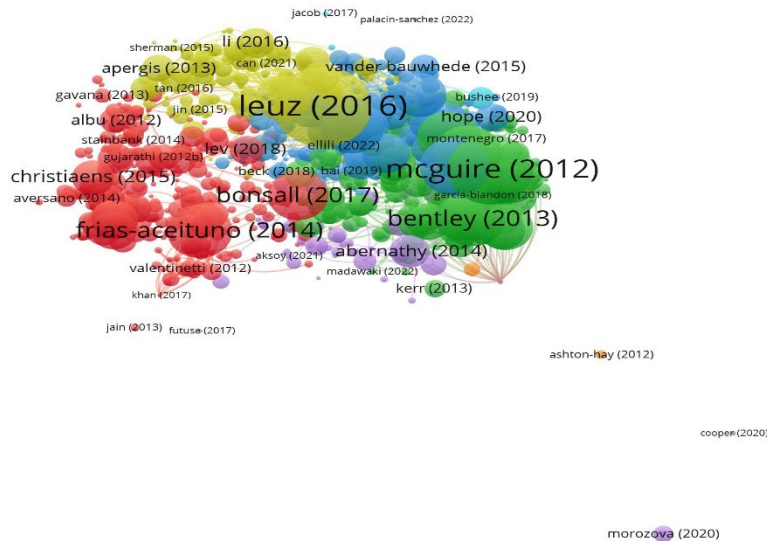
Finansal raporlama ile ilgili yayınlarda en sık kullanılan anahtar sözcükler incelendiğinde, en fazla tekrarlarla karşılaşılan ifadeler şunlardır: 'financial reporting quality' (finansal raporlama kalitesi) 199 tekrar, 'financial reporting' (finansal raporlama) 177 tekrar, 'IFRS' (International Financial Reporting Standards) 110 tekrar, 'Corporate Governance' (Kurumsal Yönetim) 91 tekrar ve 'earnings management' (kazanç yönetimi) 69 tekrar. Toplam bağlantı gücü açısından en etkili ifadeler 'financial reporting', 'financial reporting quality' ve 'IFRS' olarak öne çıkmaktadır. En az 2 kez görülen ve aralarında ilişki bulunan 667 gözlem birimi üzerinden yapılan analiz sonucunda, toplamda 29 farklı küme tanımlanmış, 3.605 bağlantı tespit edilmiş ve toplam bağlantı gücü 4.546 olarak hesaplanmıştır.

Şekil 8. En Sık Kullanılan Anahtar Kelime Bağları

4.8. Metinlerin Bibliyografik Eşleşme Analizi (Bibliographic Coupling of Documents)

Bağımsız iki kaynağın aynı esere yapılan alıntıları gösteren bibliyografik eşleşmenin 1058 kaynağı analiz edildi. 122.957 bağlantı bulundu ve toplam 267.640 bağlantı bulunmuştur. En fazla bibliyografik eşleşmeye sahip yayımlar ise sırasıyla 522 alıntı ile Leuz (2016), 398 alıntı ile McGuire (2012) ve 279 alıntı ile Cheng (2013) olarak belirlenmiştir. Toplam bağlantı gücünün en yüksek olduğu eserler ise Leuz (2016), Gaynor (2016) ve Callen (2020) olarak sıralanmıştır.

Şekil 9. Eserlerin Bibliyografik Eşleşme Bağları

4.9. Yazarların Bibliyografik Eşleşme Analizi (Bibliographic Coupling of Authors)

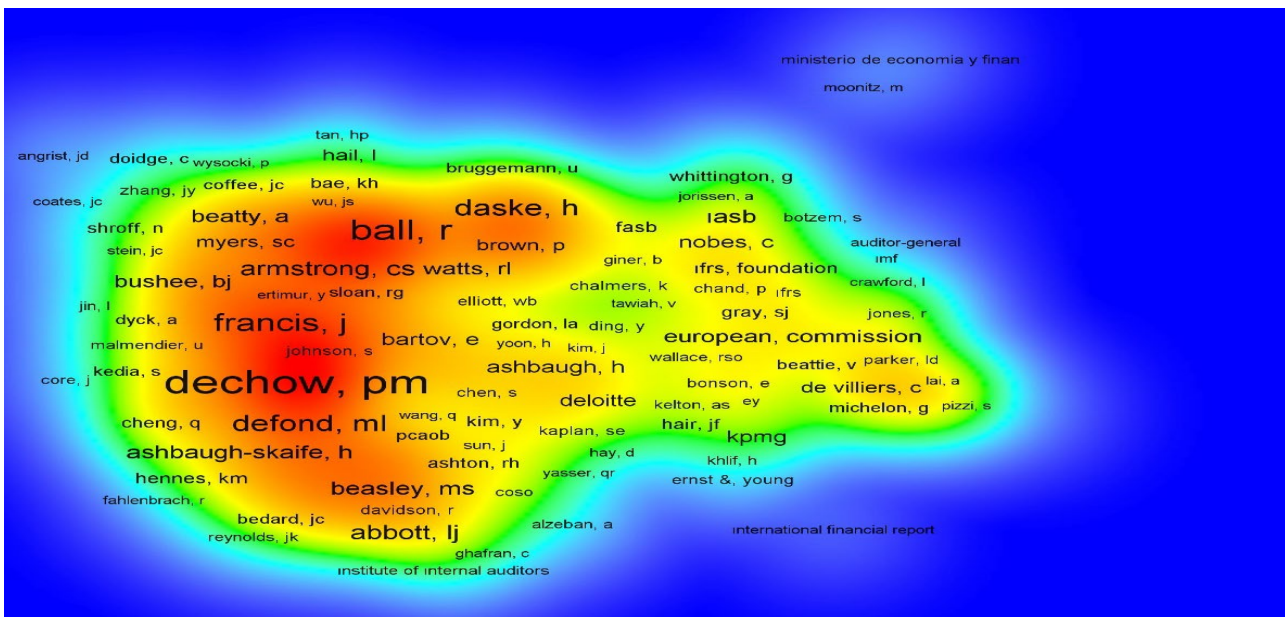
En az 1 eser yayınlamış ve en az 1 atıf almış olma kriterini temel alan ve aralarında bağlantıların bulunduğu 1.449 birim üzerinde yapılan analiz sonucunda, 39 farklı küme tanımlanmış, 90.975 bağlantı tespit edilmiş ve toplam bağlantı gücü 240.369 olarak hesaplanmıştır. En fazla bibliyografik eşleşmeye sahip yazarlar ise sırasıyla 772 alıntı ile Sharp, Nathan Y. (12.488 bağlantı gücü), 750 alıntı ile Omer, Thomas C. (13.671 bağlantı gücü) ve 558 alıntı ile Wysocki, Peter D. (16.781 bağlantı gücü) olarak belirlenmiştir.

Şekil 10. Yazarların Bibliyografik Eşleşme Bağları

4.10. Yazarların Ortak Atıf Analizi (Co-citation of Co-authors)

Bir yayında atıf yapılan farklı kaynaklar, co-citation (ortak atıf) olarak bilinir. Atıf sayısı en az 10 olarak belirlenen ve 1.104 birim üzerinde yapılan analiz sonucunda, toplamda 5 farklı küme tanımlanmış, 177.380 bağlantı tespit edilmiş ve toplam bağlantı gücü 572.564 olarak hesaplanmıştır. En fazla ortak atıf yapılan yazarlar ise sırasıyla Dechow, PM (595), Ball, R (423), Barth, ME (423) ve Leuz, C (314) olarak belirlenmiştir.

Şekil 11. Ortak Atıf Yapılan Yazarlar Arası Bağların Yoğunluk Haritası

5. Sonuç ve Değerlendirme

Bu çalışmanın bulguları, finansal raporlama alanındaki akademik literatürün nasıl evrildiğini ve bu süreçte hangi konuların, yazarların ve kurumların öne çıktığını detaylı bir şekilde gözler önüne sermektedir. 2012 ile 2022 yılları arasında Web of Science veri tabanında yayınlanan 1402 makale, finansal raporlama üzerine yapılan çalışmaların zaman içinde nasıl bir ivme kazandığını göstermektedir. Çalışma da elde edilen sonuçlar aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır:

- Bu süreçte, 2012 yılında sadece 76 makale yayımlanmışken, 2022 yılına gelindiğinde, bu sayı 183'e yükselmiştir. Bu dramatik artış, finansal raporlamaya olan ilginin sürekli bir şekilde arttığını ve bu konunun akademik dünyada giderek daha önemli bir yer edindiğini ortaya koymaktadır.
- Verilere göre, bu dönemde en çok yayın yapan yazarlar arasında Salehi M, Anonymous ve Kumpel T yer almaktadır. Salehi M, 9 yayın ile en üretken yazar olarak öne çıkarken, Anonymous ve Kumpel T'nin her biri 7 yayın ile dikkat çekmektedir. Bu yazarların çalışmaları, finansal raporlama literatürüne önemli katkılar sağlamış ve alanın gelişimine yön vermiştir.
- Ortak yazarlık analizinde ise, 68 yazarın birbirleriyle işbirliği içinde çalıştığı ve bu işbirliklerinin 11 farklı kümede yoğunlaştığı tespit edilmiştir. En çok atıf alan yazarlar arasında Sharp Nathan Y., Omer Thomas C. ve Wysocki Peter D. öne çıkmaktadır. Ancak dikkat çeken bir bulgu, bu yazarların, en bağlantılı yazarlar arasında olmamalarına rağmen, en fazla atıf alan isimler olmalarıdır. Bu, bu yazarların bireysel çalışmalarının büyük etki yarattığını göstermektedir.
- Ülkelere göre yapılan atıf analizinde, ABD, 10.143 atıf ile açık ara lider konumda yer alırken, İngiltere 1.802 atıf ile ikinci, Avustralya ise 1.623 atıf ile üçüncü sırada yer almıştır. Bu üç ülke, finansal raporlama alanında hem en fazla yayın yapan hem de en fazla atıf alan ülkeler olarak öne çıkmaktadır. Bu ülkeler, küresel araştırma ortamında finansal raporlama konusunun liderliğini yapmaktadır. Yayın sayısı açısından bakıldığında, ABD (405 yayın), İngiltere (149 yayın), Avustralya (124 yayın) ve Çin (97 yayın) ilk sıralarda yer almaktadır. Bu durumun başlıca nedenleri; ABD, İngiltere, Avustralya ve Çin'in finansal raporlama alanında öne çıkması, bu ülkelerin güçlü akademik altyapılara ve zengin araştırma kaynaklarına sahip olması, gelişmiş finansal piyasalara ev sahipliği yapmaları ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na (IFRS) uyum sağlamada öncülük etmeleridir. Ayrıca, bu ülkelerdeki akademik gelenekler, yayın kültürü ve küresel işbirlikleri, araştırmaların yaygınlaşmasını teşvik ederken, özellikle Çin'in yükselen ekonomik gücü bu alandaki araştırmaların artışını desteklemektedir. Bu unsurlar, bu ülkelerin finansal raporlama literatüründe lider konumda olmasını sağlamaktadır.
- Kurumlar arasında ise, Texas A&M University, Macquarie University ve Massey University en çok atıf alan kurumlar olarak öne çıkmaktadır. Texas A&M University, 19 yayını ile 1.019 atıf alarak en etkili kurumlar arasında yer alırken, University of Chicago 1.273 atıf ile bu sıralamada en üstte yer almaktadır.
- Anahtar kelime analizinde, "financial reporting quality" (finansal raporlama kalitesi) 199 kez kullanılarak en sık tekrarlanan ifade olarak öne çıkmıştır. Bunu "financial reporting" (finansal raporlama) 177 tekrar ile takip etmiş, "IFRS" (Uluslararası Finansal Raporlama Standartları) ise 110 tekrar ile önemli bir yer tutmuştur. Bu terimler, finansal raporlama alanının merkezinde yer almakta ve bu alandaki araştırmaların temel yapı taşlarını oluşturmaktadır.
- Bibliyografik eşleşme analizinde, Leuz (2016) çalışması 522 alıntı ile en fazla bibliyografik eşleşmeye sahip yayın olarak öne çıkmıştır. Bu çalışmayı, McGuire (2012) 398 alıntı ile ikinci sırada takip ederken, Cheng (2013) 279 alıntı ile üçüncü sırada yer almıştır. Yazarlar arasında ise, en fazla bibliyografik eşleşmeye sahip isimler Sharp Nathan Y. ve Omer Thomas C. olarak belirlenmiştir, bu da onların finansal raporlama literatüründe güçlü bir etkiye sahip olduklarını göstermektedir.

Bu çalışma, finansal raporlama literatürünün kapsamlı bir incelemesini sunarak, bu alanın zamanla nasıl geliştiğini göstermektedir. Bulgular, finansal raporlamaya yönelik artan ilgiyi ve bu alandaki çalışmaların hem nicelik hem de nitelik açısından zenginleştiğini ortaya koymaktadır. Türkiye’de bu alanda yapılan çalışmaların sayısının sınırlı olması, finansal raporlama konusundaki araştırmaların daha geniş kapsamlı bibliyometrik analizlerle desteklenmesi gerektiğini işaret etmektedir. Bu çalışma, gelecekteki araştırmalar için bir yol haritası sunmakta ve finansal raporlama literatüründe keşfedilmeyi bekleyen yeni alanlar için önemli bir rehber olma potansiyeli taşımaktadır.

Bu çalışmanın sonuçları, finansal raporlama alanında önemli bulgular sunsa da, çalışmanın geliştirilmesi için bazı öneriler bulunmaktadır. Öncelikle, Türkiye finansal raporlama yazınının daha derinlemesine incelenmesi için Türkiye’deki YÖK Tez Arşivi’nin ve uluslararası alandaki Scopus ve Pubmed gibi geniş kapsamlı veri tabanlarının da analize dahil edilmesi gerekmektedir. Bu veri tabanlarının eklenmesi, çalışmanın kapsamını genişletecek ve daha kapsamlı sonuçlar elde edilmesine olanak tanıyacaktır. Ayrıca, farklı bibliyometrik yöntemler ve analiz araçları kullanarak, finansal raporlama alanındaki araştırma eğilimleri, işbirlikleri ve tematik gelişmeler daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilir. Örneğin, coğrafi dağılım, atıf ağları ve disiplinler arası işbirlikleri gibi faktörler üzerine yapılacak daha geniş kapsamlı analizler, finansal raporlama literatürünün daha iyi anlaşılmasını sağlayabilir. Son olarak, bu çalışmanın sonuçlarının daha genelleştirilebilir hale gelmesi için farklı ülkelerdeki ve kültürlerdeki finansal raporlama uygulamalarını karşılaştırmalı olarak ele alan araştırmaların yapılması önerilmektedir. Bu tür geliştirmeler, finansal raporlama yazınına daha kapsamlı bir perspektif kazandırarak, alandaki gelişmeleri daha etkili bir şekilde takip etmeye olanak tanıyacaktır. Ayrıca 2012-2022 yılları arasındaki finansal raporlama literatürünü kapsadığı göz önünde bulundurulduğunda, ilerleyen araştırmalarda farklı dönemleri içerecek şekilde 2022 sonrası ya da 2012 öncesi yılları kapsayan analizler yapılarak bu alandaki eğilimlerin ve değişimlerin daha uzun vadeli bir perspektifle incelenmesi mümkündür. Bu sayede, finansal raporlama yazınına yönelik olarak zaman içinde meydana gelen gelişmelerin daha kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi sağlanabilecektir.

Kaynaklar

- Akgün, A. İ. (2012). Muhasebede küreselleşmenin finansal raporlama standartlarına etkisi. *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 13(1), 43-60. <https://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423875036.pdf>
- Al, U. (2008). *Türkiye’nin bilimsel yayın politikası: atıf dizinlerine dayalı bibliyometrik bir yaklaşım* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Alkan, G. (2014). Türkiye’de muhasebe alanında yapılan lisansüstü tez çalışmaları üzerine bir araştırma (1984-2012). *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (61), 41-52. <https://doi.org/10.25095/mufad.396448>
- Alkan, G., ve Özkaya, H. (2015). Türk muhasebe ve finans yazınının SSCI’da 20 yılı. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (66), 175-192. <https://doi.org/10.25095/mufad.396538>
- Ancarlı, S. E., Karaca, S. S. ve Başcı, E. S. (2023). Blockchain kripto varlık bitcoin üzerine bibliyometrik bir analiz Web Of Science uygulaması. *Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 44-72. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ijafri/issue/78476/1292202>
- Apak, İ., Duman, H., Özpeynirci, R. ve Karakışla, E. (2016). Türkiye’de muhasebe eğitimi: Türkiye muhasebe eğitimi sempozyumu örneği. *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 169-197. <https://doi.org/10.14687/ijhs.v13i1.3490>
- Arıkan, Y. (2005). Finansal raporlama standartları İSMMMO yuvarlak masa toplantısından notlar. *Mali Çözüm Dergisi*, (72), 7-17. https://archive.ismmmo.org.tr/YAYINLAR/MALI_COZUM/MALICOZUM72.pdf
- Arslan, E. (2022). Sosyal bilim araştırmalarında vosviewer ile bibliyometrik haritalama ve örnek bir uygulama. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 33-56. <https://doi.org/10.18037/ausbd.1227291>

- Atmaca, M. ve Çelenk, H. (2011). Uluslararası muhasebe ve finansal raporlama standartlarının finansal analize etkilerinin regresyon analizi ile ölçülmesine yönelik bir araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (49), 113-125. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/427987>
- Avdar, R. (2019). Ar-Ge çalışmalarının ihracat ve ekonomik büyüme üzerine etkisi: Türkiye örneği. *Econder International Academic Journal*, 3(2), 203-220. <https://doi.org/10.35342/econder.665074>
- Aysan, M. A. (2008). Uluslararası finansal raporlama standartlarına ulusal uyum: Türkiye örneği. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (40), 44-53. <https://dergipark.org.tr/en/pub/mufad/issue/35615/395759>
- Cavlak H. (2020). Covid-19 pandemisinin finansal raporlama üzerindeki olası etkileri: BİST 100 endeksi'ndeki işletmelerin ara dönem finansal raporlarının incelenmesi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 19(COVID-19 Özel Sayısı), 143-168. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1161335>
- Çankaya, D. D. F., ve Dinç, D. D. E. (2012). Türkiye finansal raporlama standartlarının uygulama başarısını etkileyen faktörler: bağımsız denetçiler üzerine bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(1), 81-102. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/194424>
- Çarıkçı, O. ve Yaman, B. (2019). Muhasebe-finans öğrencileri üzerine yapılan araştırmaların bibliyometrik analizi. *Kafkas Üniversitesi İİBF Dergisi*, 10(19), 359-381. <https://doi.org/10.9775/kauibfd.2019.015>
- Demir, V. (2009). Finansal raporlama uygulamalarına ilişkin farklı yaklaşımlar. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, (28), 73-92. <https://dergipark.org.tr/en/pub/mdbakis/issue/63872/967035>
- Dirik, D., Eryılmaz, İ. ve Erhan, T. (2023). Post-truth kavramı üzerine yapılan çalışmaların vosviewer ile bibliyometrik analizi. *Sosyal Mucit Academic Review*, 4(2), 164-188. <https://doi.org/10.54733/smar.1271369>
- Donthu, N., Kumar S., Mukherjee D., Pandey N. ve Lim W. M., (2021). How to conduct a bibliometric analysis: an overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285–296. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070>
- Duman, O. (2024). *Web of Science'ta listelenen kodlama konulu eğitim araştırmalarının vosviewer ile bibliyometrik analizi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Durak, G., ve Gürel, E. (2014). Finansal raporların kalitesine etki eden ülkeye özgü faktörler. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (64), 95-110. <https://doi.org/10.25095/mufad.396492>
- Karasioğlu, F. ve Eryiğit, O. (2005). Finansal raporlama ve XBRL (genişletilebilir kurumsal raporlama dili). *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(2), 133-152. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sduibfd/issue/20840/223362>
- Lawani, S. M. (1981). Bibliometrics: its theoretical foundations, methods and applications. *International Journal Of Libraries And Information Services*, 31(4), 294-315. <https://doi.org/10.1515/libr.1981.31.1.294>
- Martinez, M. A., Cobo, M. J., Herrera, M. ve Herrera-Viedma, E. (2015). Analyzing the scientific evolution of social work using science mapping. *Research on Social Work Practice*, 25(2), 257-277. <https://doi.org/10.1177/1049731514522101>
- Örerler, E. O. (2005). Finansal değerlendirme açısından finansal tabloların şeffaflığı. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, (15), 1-8. <https://dergipark.org.tr/en/pub/mdbakis/issue/63884/967089>
- Pamukçu, F. (2011). Finansal raporlama ile kamuyu aydınlatma ve şeffaflıkta kurumsal yönetimin önemi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (50), 133-148. <https://dergipark.org.tr/en/pub/mufad/issue/35629/396045>
- Pekdemir, R. (2005). Finansal raporlamada terminoloji birliği– uygulamadan örnekler. *Mali Çözüm Dergisi*, (72), 21-29. https://archive.ismmmo.org.tr/YAYINLAR/MALI_COZUM/MALICOZUM72.pdf

- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics. *Journal of Documentation*, 25, 348-349.
https://www.researchgate.net/publication/236031787_Statistical_Bibliography_or_Bibliometrics
- Saraç, H., ve Arslan, E. (2024). Ar-Ge harcamaları istihdam ve büyümeyi nasıl etkiler? Sektörel ar-ge harcamalarının etkisini anlamak: Türkiye örneği. *Fiscaoeconomia*, 8(2), 779-806.
<https://doi.org/10.25295/fsecon.1432766>
- Şentürk, F. ve Fındık, H. (2015). Türkiye’deki akademik araştırma dergilerinde 2005-2014 döneminde muhasebe alanında yazılmış makalelerin literatür taraması ve içerik analizi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 17(2), 413-436.
<https://dergipark.org.tr/en/pub/mbdd/issue/55576/761304>
- Temelli, F., ve Karcıoğlu, R. (2018). Muhasebe ve vergi uygulamaları dergisinde yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizi: 2010-2017 dönemi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 11(2), 248-268. <https://doi.org/10.29067/muvu.385057>
- Tokay S. H. ve Deran A. (2008). Türkiye muhasebe ve finansal raporlama standartları’nda değerlendirme ölçüleri. *Mali Çözüm Dergisi*, (90), 15-48.
https://archive.ismmmo.org.tr/YAYINLAR/MALI_COZUM/MALICOZUM90.pdf
- Van Eck, N. J. ve Waltman, L. (2011). Vosviewer manual. *Manual for vosviewer version, 1(0)*.
https://www.vosviewer.com/documentation/Manual_VOSviewer_1.5.2.pdf
- Wong, D. (2018). Vosviewer. *Technical services quarterly*, 35(2), 219-220.
<https://doi.org/10.1080/07317131.2018.1425352>
- Yeşil, T. ve Akyüz, F. (2018). Muhasebe alanındaki ulusal doktora tezlerinin bibliyometrik analizi. *Muhasebe ve Bilim Dünyası Dergisi*, 20(Özel Sayı), 440-472.
<https://dergipark.org.tr/en/pub/mbdd/issue/42789/517732>
- Yücel, S., Öncü, M. A. ve Kartal, O. (2015). Türkiye’de muhasebe ve finansal raporlama standartları konularında yayınlanmış akademik çalışmalar (2007-2014 arası literatür taraması). *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (68), 39-66. <https://doi.org/10.25095/mufad.396621>
- Zhang, K., Wang, Q., Liang, Q. ve Chen, H. (2016). A bibliometric analysis of research on carbon tax from 1989 to 2014. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 58, 297-310.
<https://doi.org/10.1016/j.rser.2015.12.089>